

Το δελτίο αυτό εκπονήθηκε σε συνεργασία με το Συμβούλιο των Συμβολαιογραφικών Συλλόγων της ΕΕ (CNUE).

1 Πως συντάσσεται η διάταξη τελευταίας βουλήσεως (διαθήκη, συνδιαθήκη, κληρονομική σύμβαση);

Κατά την κατάρτιση των διατάξεων τελευταίας βουλήσεως, πρέπει, μεταξύ άλλων, να τηρούνται οι ακόλουθοι κανόνες.

Καταρχάς, ο διαθέτης πρέπει να έχει σώας τα φρένας του. Τα πρόσωπα που έχουν κηρυχθεί ανίκανα για δικαιοπραξία δεν μπορούν να συντάξουν διαθήκη. Στην περίπτωση των ανηλίκων εφαρμόζονται ειδικές διατάξεις που αποσκοπούν ιδίως στην προστασία της περιουσίας τους.

Επιπλέον, απαγορεύονται ορισμένες διατάξεις τελευταίας βουλήσεως, όπως οι συνδιαθήκες. Το ίδιο ισχύει και για τις κληρονομικές συμβάσεις.

Ο αστικός κώδικας απαριθμεί τις ακόλουθες μορφές διαθήκης που προβλέπονται στο κληρονομικό δίκαιο του Λουξεμβούργου:

την ιδιόγραφη διαθήκη

τη δημόσια διαθήκη

τη μυστική διαθήκη.

Ανάλογα με την επιλεγόμενη μορφή διαθήκης, ισχύουν διαφορετικές διαδικασίες και διατυπώσεις.

Η ιδιόγραφη διαθήκη

Η ιδιόγραφη διαθήκη γράφεται εξ ολοκλήρου ιδιοχειρώς από τον διαθέτη και φέρει ημερομηνία και υπογραφή του.

Το πλεονέκτημα της ιδιόγραφης διαθήκης είναι η απλότητα της. Το μειονέκτημά της έγκειται στο γεγονός ότι η ιδιόγραφη διαθήκη μπορεί να συνταχθεί από τον διαθέτη χωρίς να γνωρίζει κανένα άλλο πρόσωπο την ύπαρξη της διαθήκης. Κατά συνέπεια, ενδέχεται η διαθήκη να μην βρεθεί μετά τον θάνατο του διαθέτη.

Υπάρχει ακόμη κίνδυνος πλαστογράφησης και καταστροφής της. Επιπλέον, εάν η ιδιόγραφη διαθήκη είναι δυσανάγνωστη, διφορούμενη ή ατελής, υπάρχει κίνδυνος ακυρότητάς της. Πρέπει ως προς αυτό να επισημανθεί ότι υπάρχει κίνδυνος ακυρότητας μιας ιδιόγραφης διαθήκης ακόμη και λόγω ανακριβούς ημερομηνίας. Επιπλέον, η ιδιόγραφη διαθήκη μπορεί να είναι άκυρη λόγω ουσιαστικού ελαττώματος.

Είναι, συνεπώς, προς το συμφέρον του διαθέτη, αφενός, να γνωστοποιήσει τόσο την ύπαρξη όσο και τον τόπο φύλαξης της διαθήκης και, αφετέρου, να διασφαλίσει την εγκυρότητα της διαθήκης του.

Η γνωστοποίηση της ύπαρξης της ιδιόγραφης διαθήκης μπορεί να εξασφαλιστεί εάν ο διαθέτης έχει ενημερώσει πρόσωπο της εμπιστοσύνης του ή, έναντι καταβολής τέλους εγγραφής, να μεριμνήσει για την εγγραφή βασικών πληροφοριών σχετικά με τη διαθήκη (όπως το ονοματεπώνυμο του διαθέτη, η διεύθυνσή του καθώς και ο τόπος όπου έχει κατατεθεί η διαθήκη) στο κεντρικό μητρώο διαθηκών. Το μητρώο αυτό τηρείται υπό μορφή βάσης δεδομένων από την Administration de l'enregistrement et des domaines (φορολογική υπηρεσία μητρώων και ακίνητης περιουσίας) (βλ. και κατωτέρω).

Όσον αφορά το κύρος της διαθήκης, είναι αναγκαίο η διαθήκη να έχει γραφεί εξ ολοκλήρου ιδιοχειρώς από τον διαθέτη και να φέρει ημερομηνία και την υπογραφή του. Με βάση τα ανωτέρω, συνιστάται η χρήση των υπηρεσιών ενός ειδικού στο κληρονομικό δίκαιο, όπως ο συμβολαιογράφος, που θα διασφαλίσει το κύρος της διαθήκης.

Η δημόσια διαθήκη

Η δημόσια διαθήκη συντάσσεται από δύο συμβολαιογράφους ή από ένα συμβολαιογράφο παρουσία δύο μαρτύρων.

Έχει σημαντικά πλεονεκτήματα σε σχέση με την ιδιόγραφη διαθήκη.

Τα πλεονεκτήματα αφορούν, αφενός, την παροχή νομικών συμβουλών στον διαθέτη από τον συμβολαιογράφο που συντάσσει τη διαθήκη. Αυτή η νομική συμβουλή εξασφαλίζει ότι η τελευταία βούληση του διαθέτη δεν πάσχει από τυπικό ή ουσιαστικό ελάττωμα και ότι η διαθήκη είναι έγκυρη.

Από την άλλη πλευρά, εφόσον η δημόσια διαθήκη κατατίθεται ενώπιον συμβολαιογράφου, παραμένει μυστική μέχρι την ημερομηνία του θανάτου του διαθέτη και η τελευταία βούλησή του θα γίνει γνωστή μετά τον θάνατό του. Πρέπει επίσης συναφώς να επισημανθεί ότι ο συμβολαιογράφος που συντάσσει τη διαθήκη οφείλει να καταχωρίσει στο μητρώο διαθηκών τα βασικά στοιχεία της δημόσιας διαθήκης που συντάσσει.

Η μυστική διαθήκη

Η μυστική διαθήκη είναι πράξη που συντάσσεται από τον διαθέτη ή από άλλο πρόσωπο και κατατίθεται σε κλειστό και σφραγισμένο φάκελο σε συμβολαιογράφο, παρουσία δύο μαρτύρων ή ενός δεύτερου συμβολαιογράφου. Ο συμβολαιογράφος που λαμβάνει τη μυστική διαθήκη συντάσσει πράξη καταχώρισης η οποία φυλάσσεται στο αρχείο του ή παραδίδεται στον διαθέτη.

Ο συμβολαιογράφος διασφαλίζει τη φύλαξη της μυστικής διαθήκης και αποκλείει κάθε κίνδυνο αντικατάστασης και πλαστογράφησης.

Η μυστική διαθήκη, όπως και η δημόσια διαθήκη, επιτρέπει την τήρηση του απορρήτου της βούλησης που εξέφρασε ο διαθέτης εν ζωή. Επιπλέον, η κατάθεση της διαθήκης σε συμβολαιογράφο σημαίνει ότι η μυστική διαθήκη θα βρεθεί μετά τον θάνατο του διαθέτη.

Το γεγονός ότι ο συμβολαιογράφος συντάσσει πράξη καταχώρισης όταν λαμβάνει τη μυστική διαθήκη δεν σημαίνει ότι η κατατεθείσα διαθήκη είναι έγκυρη. Αντιθέτως, ακόμη κι αν η μυστική διαθήκη έχει συνταχθεί και κατατεθεί σύμφωνα με τις τυπικές προϋποθέσεις, μπορεί, ωστόσο, να είναι άκυρη λόγω ουσιαστικού ελαττώματος. Πράγματι, δεδομένου ότι η μυστική διαθήκη κατατίθεται σε κλειστό και σφραγισμένο φάκελο στον συμβολαιογράφο που επιλαμβάνεται, ο συμβολαιογράφος δεν μπορεί να διασφαλίσει την εγκυρότητα της εν λόγω διαθήκης επί της ουσίας.

Στο Λουξεμβούργο, σπάνια γίνεται χρήση της μυστικής διαθήκης.

2 Πρέπει η διάταξη να καταχωρίζεται, και εάν ναι, πως;

Στο Λουξεμβούργο τα βασικά στοιχεία ορισμένων διαθηκών μπορούν και πρέπει να καταχωρούνται στο μητρώο διαθηκών (βλ. επίσης απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση). Η μεταγραφή είναι υποχρεωτική για τις διαθήκες που συντάσσονται με δημόσιο έγγραφο, καθώς και για τις μυστικές και ιδιόγραφες διαθήκες που κατατίθενται για φύλαξη σε συμβολαιογράφο. Το ίδιο ισχύει και για την απόσυρση, την ανάκληση και τις άλλες τροποποιήσεις αυτών των διαθηκών. Όσον αφορά την ιδιόγραφη διαθήκη που βρίσκεται στην κατοχή ιδιώτη, η εγγραφή στο εν λόγω μητρώο είναι προαιρετική.

Ούτε η ίδια η διαθήκη ούτε το περιεχόμενό της διατηρείται στο μητρώο. Η εγγραφή περιλαμβάνει μόνο το ονοματεπώνυμο του διαθέτη, ενδεχομένως, του συζύγου, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης του διαθέτη, τον αριθμό ταυτότητάς του, το επάγγελμα, τη διεύθυνση κατοικίας, τη φύση και την ημερομηνία της πράξης της οποίας ζητείται η καταχώριση, το όνομα και τη διεύθυνση του συμβολαιογράφου ο οποίος παρέλαβε την πράξη ή τη φυλάσσει ή, στην

περίπτωση της ιδιογράφης διαθήκης, ενδεχομένως, το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση οποιουδήποτε άλλου προσώπου ή φορέα στον οποίο ανατέθηκε η φύλαξη της διαθήκης ή του τόπου όπου φυλάσσεται.

3 Υφίστανται περιορισμοί επί της ελευθερίας διάθεσης αιτία θανάτου (π.χ. νόμιμη μοίρα);

Ναι, το κληρονομικό δικαίωμα του Λουξεμβούργου θέτει περιορισμούς στην ελευθερία διάθεσης αιτία θανάτου.

Πιο συγκεκριμένα, η νόμιμη μοίρα δεν επιτρέπει σε κάποιον να αποκληρώσει ορισμένους νόμιμους κληρονόμους μέσω δωρεάς ή διαθήκης.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία του Λουξεμβούργου, μόνον οι κατιόντες (τέκνα του θανόντος ή, εάν τα παιδιά του έχουν προαποβιώσει κατά τον χρόνο του θανάτου του, τα τέκνα τους) έχουν δικαίωμα νόμιμης μοίρας.

Η νόμιμη μοίρα ανέρχεται στο ήμισυ της νόμιμης κληρονομιάς περιουσίας, εάν ο κληρονομούμενος αφήνει ένα τέκνο, στα $\frac{2}{3}$ της κληρονομιάς εάν αφήνει δύο τέκνα και στα $\frac{1}{4}$ των περιουσιακών στοιχείων εάν αφήνει τρία ή περισσότερα τέκνα.

Επιτρέπεται η αποποίηση του δικαιώματος νόμιμης μοίρας. Η αποποίηση πρέπει να είναι ρητή και συνίσταται σε δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου του τόπου επαγωγής της κληρονομιάς, που εγγράφεται σε ειδικό μητρώο που προβλέπεται για τον σκοπό αυτό.

4 Ελλείπει διάταξης τελευταίας βουλήσεως, ποιος κληρονομεί και τι;

Εάν δεν υπάρχει διαθήκη, η κληρονομική διαδοχή διέπεται από τις διατάξεις του νόμου.

Κατά κανόνα, ισχύει η ακόλουθη τάξη κληρονομικής διαδοχής:

κατιόντες (τέκνα, εγγονοί)

επιζών σύζυγος

πατέρας και μητέρα, καθώς και τα αδέρφια του θανόντος και οι κατιόντες τους

ανιόντες πλην του πατέρα και της μητέρας (παππούδες, προπάπποι, κ.λπ)

οι συγγενείς σε πλάγια γραμμή πλην των αδελφών (θείοι, θείες, ανεψιοί, ανεψιές, κ.λπ.)

το κράτος.

Στο πλαίσιο αυτής της ιεραρχίας μεταξύ των τάξεων των κληρονόμων, μπορεί να προκύψουν διάφορες περιπτώσεις:

Περίπτωση 1: ο κληρονομούμενος αφήνει επιζώντα σύζυγο και τέκνα (ή εγγόνια)

Όταν ο νόμος αναφέρεται σε επιζώντα σύζυγο, αφορά τον μη διαζευγμένο σύζυγο κατά του οποίου δεν υπάρχει απόφαση δικαστικού χωρισμού με ισχύ δεδικασμένου.

Η κληρονομιά περιέρχεται κατ' ισομοιρία στα τέκνα του θανόντος ανάλογα με τον αριθμό τους, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του επιζώντος συζύγου.

Παράδειγμα :

Εάν ο θανών αφήνει ένα παιδί, αυτό κληρονομεί, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του επιζώντος συζύγου, το σύνολο της κληρονομιάς.

Εάν ο κληρονομούμενος αφήνει 2 τέκνα, πάντοτε με την επιφύλαξη του δικαιώματος του επιζώντος συζύγου, τα περιουσιακά στοιχεία του θανόντος περιέρχονται σε αυτά τα δύο τέκνα.

Στην περίπτωση αυτή, ο επιζών σύζυγος έχει δυνατότητα επιλογής μεταξύ:

της επικαρπίας επί του ακινήτου της κοινής κατοικίας των δύο συζύγων και επί των κινητών που τη συνοδεύουν, υπό τον όρο ότι το ακίνητο ανήκε στον θανόντα εξ ολοκλήρου ή από κοινού με τον επιζώντα σύζυγο και

του μικρότερου μεριδίου νόμιμου τέκνου, που δεν μπορεί να είναι λιγότερο από το ένα τέταρτο της κληρονομιάς.

Ο επιζών σύζυγος διαθέτει προθεσμία 3 μηνών και 40 ημερών από τον θάνατο για την άσκηση του δικαιώματος με δήλωση στη γραμματεία του πρωτοβάθμιου δικαστηρίου στη δικαιοδοσία του οποίου επάγεται η κληρονομία. Εάν δεν δηλωθεί αυτή η επιλογή εντός της ταχθείσας προθεσμίας, ο επιζών σύζυγος θεωρείται ότι έχει επιλέξει την επικαρπία.

Εάν ο επιζών σύζυγος επιλέξει το μερίδιο τέκνου, τα μερίδια των τέκνων θα μειώνονται αναλογικά στο βαθμό που απαιτείται για να συσταθεί το μερίδιο του επιζώντος συζύγου.

Τι συμβαίνει εάν ένα από τα τέκνα του θανόντος απεβίωσε πριν από αυτόν, αλλά το ίδιο έχει αφήνει τέκνα;

Σε αυτή την περίπτωση, ισχύει η υποκατάσταση. Το (τα) τέκνο (α) του προαποβιώσαντος τέκνου (δηλ. τα εγγόνια του κληρονομούμενου) κληρονομεί (-ούν) κατ' ισομοιρία το μερίδιο του πατέρα ή/και της μητέρας τους.

Με άλλους όρους, περιέρχεται σε αυτά από κοινού το μερίδιο που αυτός θα κληρονομούσε, εάν δεν είχε αποβιώσει πριν από τον θανόντα.

Τι συμβαίνει εάν τελέσει νέο γάμο ο επιζών σύζυγος που έχει επιλέξει την επικαρπία της κοινής κατοικίας;

Στην περίπτωση αυτή, τα τέκνα, και αντίστοιχα τα εγγόνια σε περίπτωση προηγούμενου θανάτου ενός εκ των τέκνων, μπορούν να απαιτήσουν από κοινού τη μετατροπή της επικαρπίας σε κεφάλαιο.

Το κεφάλαιο αυτό πρέπει να αντιστοιχεί στην αξία της επικαρπίας που εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από την ηλικία του επικαρπωτή.

Η εν λόγω μετατροπή πρέπει να έχει ζητηθεί ενώπιον του Πρωτοδικείου εντός 6 μηνών από τον νέο γάμο του επιζώντος συζύγου και να έχει ζητηθεί από όλα τα τέκνα ή αντίστοιχα τα εγγόνια (όπ.π.).

Εάν δεν υπάρξει συμφωνία όλων των τέκνων στο να ζητήσουν τη μετατροπή σε κεφάλαιο, το Πρωτοδικείο μπορεί να την αποφασίσει προαιρετικά.

Περίπτωση 2: ο κληρονομούμενος δεν αφήνει τέκνα αλλά επιζώντα σύζυγο

Εάν ο κληρονομούμενος δεν αφήνει ούτε τέκνα ούτε κατιόντες τους, ο επιζών σύζυγος προηγείται έναντι όλων των άλλων συγγενών του συζύγου που απεβίωσε και λαμβάνει συνεπώς το σύνολο της περιουσίας του θανόντος, ακόμη κι αν ο επιζών σύζυγος συνάψει νέο γάμο στη συνέχεια.

Εντούτοις, ο επιζών σύζυγος δεν είναι δικαιούχος νόμιμης μοίρας του συζύγου του. Ως εκ τούτου, δεν έχει, σε αντίθεση με τα τέκνα του θανόντος, δικαίωμα νόμιμης μοίρας. Με διαφορετικούς όρους, εάν ο θανών δεν αφήνει τέκνο, ο επιζών σύζυγος θα μπορούσε θεωρητικά να αποκλειστεί από την κληρονομία του συζύγου είτε μέσω δωρεάς είτε με διαθήκη.

Περίπτωση 3: ο κληρονομούμενος δεν αφήνει ούτε τέκνα, ούτε σύζυγο, αλλά αφήνει αδέρφια (ή ανίψια)

Στην περίπτωση αυτή, πρέπει να γίνει διάκριση ανάλογα με το αν οι γονείς του θανόντος είναι ακόμη εν ζωή ή όχι.

Αν οι γονείς του θανόντος είναι ακόμη εν ζωή, ο πατέρας και η μητέρα λαμβάνουν έκαστος το ένα τέταρτο της κληρονομιάς, ήτοι συνολικά το ήμισυ.

Οι αδελφοί και αδελφές ή οι κατιόντες κληρονομούν κατ' ισομοιρία το υπόλοιπο ήμισυ.

Εάν ο θανών αφήνει μόνο τον πατέρα ή τη μητέρα, αυτός λαμβάνει το ένα τέταρτο της κληρονομιάς και τα αδέρφια ή οι κατιόντες τους λαμβάνουν τα άλλα τρία τέταρτα αυτής της κληρονομιάς.

Τα παιδιά των αδελφών (δηλ. ανεψιοί ή/και ανεψιές του θανόντος), εάν έχει προηγηθεί ο θάνατος των γονέων τους, κληρονομούν κατ' ισομοιρία την κληρονομική μερίδα του πατέρα ή της μητέρας τους που απεβίωσε πριν από τον θανόντα.

Κληρονομούν, συνεπώς, το σύνολο της κληρονομικής μερίδας την οποία θα κληρονομούσε ο πατέρας ή/και η μητέρα τους, εάν δεν είχε αποβιώσει πριν από τον θανόντα.

Περίπτωση 4: ο κληρονομούμενος δεν αφήνει ούτε τέκνα, ούτε σύζυγο, ούτε αδέρφια, ούτε ανίψια, αλλά οι γονείς του θανόντος είναι ακόμη εν ζωή

Στην περίπτωση αυτή, ολόκληρη η κληρονομία περιέρχεται στον πατέρα και στη μητέρα του θανόντος, σε έκαστο κατά το ήμισυ.

Εάν επιζεί μόνον ο πατέρας ή η μητέρα, αυτός ή αυτή κληρονομεί ολόκληρη την περιουσία του προαποβιώσαντος τέκνου του/της (όπ.π.).

Περίπτωση 5: ο κληρονομούμενος δεν αφήνει ούτε τέκνα, ούτε σύζυγο, ούτε αδέρφια, ούτε ανίψια και οι γονείς και όλοι οι ανιόντες του θανόντος έχουν αποβιώσει

Στην περίπτωση αυτή, οι θείοι και οι θείες του θανόντος, τα αδέρφια των παππούδων, οι εξάδελφοι ή/και εξαδέλφες, καθώς και οι κατιόντες τους θεωρούνται κληρονόμοι.

Η διαδοχή διαιρείται σε δύο γραμμές, την πατρική γραμμή και τη μητρική γραμμή, που λαμβάνουν έκαστη το ήμισυ της κληρονομίας.

Δεν έχει πλέον κληρονομικό δικαίωμα κανένας κληρονόμος πέραν του εγγονού ή της εγγονής εξαδέλφου, τόσο από την πατρική όσο και από τη μητρική γραμμή. Στην περίπτωση αυτή, η κληρονομία περιέρχεται στο κράτος και ονομάζεται σχολάζουσα κληρονομιά.

5 Ποια είναι η αρμόδια αρχή;

5.1 σε υποθέσεις διαδοχής αιτία θανάτου;

Η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται από τον (τους) κληρονόμο (-ους) που αναθέτει (-ουν) με δική του (τους) πρωτοβουλία στον συμβολαιογράφο της επιλογής του (τους) ή ο διαθέτης καθορίζει το σύνολό των ενεργειών ρύθμισης της κληρονομικής διαδοχής.

5.2 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας;

Όσον αφορά την αποδοχή μιας κληρονομίας, η νομοθεσία του Λουξεμβούργου δεν ορίζει συγκεκριμένη αρχή ενώπιον της οποίας πρέπει να γίνεται η εν λόγω αποδοχή. Οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν ότι η αποδοχή μπορεί να είναι ρητή ή σιωπηρή. Είναι ρητή, όταν αποκτάται ο τίτλος ή η ιδιότητα του κληρονόμου με δημόσιο ή ιδιωτικό έγγραφο. Η αποδοχή είναι σιωπηρή όταν ο κληρονόμος προβαίνει σε πράξη η οποία υποδηλώνει κατ' ανάγκην την πρόθεση αποδοχής και στην οποία δεν θα είχε εξουσία να προβεί παρά μόνον ως κληρονόμος που αποδέχεται την κληρονομιά.

Όσον αφορά την αποποίηση, οι διατάξεις του Αστικού Κώδικα προβλέπουν ότι αυτή πραγματοποιείται στη γραμματεία του δικαστηρίου στη δικαιοδοσία του οποίου επάγεται η κληρονομία, και εγγράφεται σε ειδικό μητρώο που τηρείται για τον σκοπό αυτό.

Λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που είναι δυνατόν να προκύψουν από μια κληρονομική διαδοχή, καλό θα ήταν να συμβουλευτεί κανείς συμβολαιογράφο πριν από αποδοχή όσο και την αποποίηση κληρονομίας.

5.3 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης κληροδοσίας;

Καθώς ο Αστικός Κώδικας του Λουξεμβούργου δεν περιέχει ειδικούς κανόνες σχετικά με το θέμα αυτό, η λουξεμβουργιανή νομολογία στηρίζεται στην αρχή ότι η αποδοχή κληροδοτήματος (είτε καθολικού, είτε μερικού, είτε ειδικού) μπορεί να γίνει με όλα τα μέσα.

Το ίδιο ισχύει και για την αποποίηση ενός ειδικού κληροδοτήματος. Συνεπώς, η αποποίηση μπορεί να γίνει, μεταξύ άλλων, σιωπηρά, εάν για παράδειγμα ο κληροδόχος αρνείται να επιφορτισθεί με τις επιβαρύνσεις που συνδέονται με το εν λόγω κληροδοτήμα.

Όσον αφορά την αποποίηση καθολικού κληροδοτήματος και μερικού κληροδοτήματος αντίστοιχα, ορισμένα δικαστήρια απαιτούν την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων που προβλέπονται για την αποποίηση κληρονομίας, ενώ άλλα δικαστήρια τις κηρύσσουν ανεφάρμοστες.

5.4 για την κατάθεση δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης νόμιμης μοίρας;

Όσον αφορά την αποδοχή νόμιμης μοίρας, ισχύουν οι προαναφερόμενες προϋποθέσεις.

Η αποποίηση νόμιμης μοίρας απαιτεί δήλωση στη γραμματεία του δικαστηρίου του τόπου επαγωγής της κληρονομίας, η οποία καταχωρίζεται σε ειδικό μητρώο που προβλέπεται για τον σκοπό αυτό.

6 Σύντομη περιγραφή της διαδικασίας για την επίλυση κληρονομικής διαδοχής βάσει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένης της εκκαθάρισης της περιουσίας και της διανομής των περιουσιακών στοιχείων (συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με το εάν η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται αυτεπαγγέλτως από δικαστήριο ή άλλη αρμόδια αρχή)

Η διαδικασία κληρονομικής διαδοχής κινείται από τον (τους) κληρονόμο (-ους) που αναθέτει (-ουν) με δική του (τους) πρωτοβουλία στον συμβολαιογράφο της επιλογής του (τους) ή ο διαθέτης καθορίζει το σύνολό των ενεργειών ρύθμισης της κληρονομικής διαδοχής.

7 Πως και πότε καθίσταται ένα πρόσωπο κληρονόμος ή κληροδόχος;

Ο θάνατος του κληρονομούμενου σημαίνει ότι η περιουσία του θανόντος περιέρχεται άμεσα στον κληρονόμο. Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι οι κληρονόμοι οφείλουν να αποδέχονται την κληρονομιά (βλ. ανωτέρω).

Για να μπορεί κάποιος να καταστεί κληρονόμος, πρέπει ιδίως:

να έχει νομική υπόσταση κατά τη στιγμή του θανάτου του κληρονομούμενου, δηλ. να έχει συντελεστεί τουλάχιστον η σύλληψη του και να έχει γεννηθεί ζωντανός

να μην εξαιρείται από τον νόμο, ιδίως όπως:

οι ανίκανοι για δικαιοπραξία

οι ιατροί, οι χειρουργοί, οι νοσηλεύτες, οι φαρμακοποιοί που παρέχουν υπηρεσίες σε ένα πρόσωπο κατά τη διάρκεια ασθένειας η οποία προκάλεσε τον θάνατό του, σε περίπτωση που η διαθήκη έχει συνταχθεί υπέρ αυτών κατά τη διάρκεια αυτής της ασθένειας

να μην έχει αποκλειστεί από κληρονομιά λόγω αναξιοτήτας.

Όσον αφορά τα κληροδοτήματα, θα πρέπει, κατά περίπτωση, να ακολουθείται η διαδικασία παράδοσης κληροδοσίας και αντίστοιχα η διαδικασία παράδοσης της νομής.

8 Φέρουν οι κληρονόμοι την ευθύνη για τα χρέη του αποθανόντος, και εάν ναι, υπό ποιους όρους;

Ναι, υπό την προϋπόθεση ότι οι κληρονόμοι αποδέχονται άνευ όρων την κληρονομιά.

Πρέπει ωστόσο να επισημανθεί επ' αυτού ότι, κατά την επαγωγή της κληρονομίας, οι κληρονόμοι μπορούν επίσης να αποδεχθούν την κληρονομιά με το ευεργέτημα της απογραφής.

Το ευεργέτημα της απογραφής παρέχει στον κληρονόμο το πλεονέκτημα ότι έχει υποχρέωση να καταβάλει τους φόρους της κληρονομίας μόνο μέχρι την αξία των περιουσιακών στοιχείων που περιέρχονται σε αυτόν, και μάλιστα ο κληρονόμος μπορεί να απαλλαγεί από την καταβολή των φόρων εγκαταλείποντας όλα τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας στους πιστωτές και τους κληροδόχους.

9 Ποια είναι τα έγγραφα και/ή οι πληροφορίες που συνήθως απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης περιουσίας;

Ο διαθέτης είναι ελεύθερος να ορίζει οποιοδήποτε (-α) πρόσωπο (-α) για την εκτέλεση της διαθήκης του, πλην των ανηλίκων.

Όσον αφορά τον ρόλο του διαχειριστή κληρονομίας, βλ. ανωτέρω.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του τροποποιημένου νόμου της 25ης Σεπτεμβρίου 1905 περί μεταγραφής των εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί ακινήτων, όλες οι δικαιοπραξίες μεταξύ ζώντων, επαγχείς ή χαριστικές, που αφορούν τη μεταβίβαση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων, πέραν των προνομίων και των υποθηκών, μεταγράφονται σε ειδικό μητρώο στο υποθηκοφυλακείο του διοικητικού διαμερίσματος όπου βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία. Το άρθρο 2 του ίδιου νόμου ορίζει ότι μόνον οι δικαστικές αποφάσεις, τα δημόσια έγγραφα και οι πράξεις διαχείρισης είναι αποδεκτές προς μεταγραφή.

9.1 Είναι ο διορισμός διαχειριστή κληρονομίας υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση; Εάν είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση, ποιες είναι οι απαιτούμενες ενέργειες;

Σύμφωνα με το κληρονομικό δίκαιο του Λουξεμβούργου τρεις είναι οι περιπτώσεις που αφορούν τη διαχείριση κληρονομίας:

1) Η διαχείριση σχολάζουσας κληρονομίας

Στο πλαίσιο μιας σχολάζουσας κληρονομιάς, το αρμόδιο Πρωτοδικείο διορίζει διαχειριστή κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερομένων προσώπων ή κατόπιν αιτήματος της εισαγγελικής αρχής και του αναθέτει τη διαχείριση της κληρονομιάς.

2) Πράξεις διαχείρισης σε περίπτωση αποδοχής κληρονομιάς με το ευεργέτημα της απογραφής

Σε αυτή τη συγκεκριμένη περίπτωση ο κληρονόμος είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων της κληρονομιάς. Πρέπει να λογοδοτεί για τη διαχείρισή τους στους πιστωτές και τους κληροδόχους.

Αναπόσπαστο μέρος αυτής της διαχείρισης αποτελεί, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με τη νομολογία του Λουξεμβούργου, η υποχρέωση είσπραξης των φόρων της κληρονομιάς.

Κατ' εξαίρεση, τα δικαστήρια μπορούν να αναθέσουν αυτή τη διαχείριση σε έναν τρίτο. Αυτό μπορεί να συμβεί όταν οι κληρονόμοι που έχουν κάνει χρήση του ευεργετήματος της απογραφής, λόγω αδράνειας, κακοδιαχείρισης ή ανεπάρκειάς τους, θέτουν σε κίνδυνο το συμφέρον των δανειστών της εν λόγω κληρονομιάς και ενδέχεται να προκαλέσουν σε αυτούς ζημιά (νομολογία Λουξεμβούργου).

3) Πράξεις διαχείρισης σε περίπτωση εξ αδιαιρέτου κληρονομιάς

Σε περίπτωση εξ αδιαιρέτου κληρονομιάς, ο πρόεδρος του αρμόδιου Πρωτοδικείου μπορεί να διορίσει έναν εξ αδιαιρέτου κληρονόμο ως διαχειριστή.

9.2 Ποιος έχει το δικαίωμα να αναλάβει την εκτέλεση της διάταξης τελευταίας βουλήσεως του θανόντος και/ή να διαχειριστεί την περιουσία;

Ο διαθέτης είναι ελεύθερος να ορίζει οποιοδήποτε (-α) πρόσωπο (-α) για την εκτέλεση της διαθήκης του, πλην των ανηλίκων.

Όσον αφορά τον ρόλο του διαχειριστή κληρονομιάς, βλ. ανωτέρω.

9.3 Ποιες εξουσίες έχει ο διαχειριστής;

Βλ. παραπάνω.

10 Ποια είναι τα τυπικά έγγραφα που εκδίδονται βάσει του εθνικού δικαίου στη διάρκεια ή στο τέλος της διαδικασίας κληρονομικής διαδοχής, για να αποδειχθεί η ιδιότητα και τα δικαιώματα των δικαιούχων; Έχουν τα εν λόγω έγγραφα ειδική αποδεικτική ισχύ;

Το κληρονομητήριο που συντάσσεται από συμβολαιογράφο έχει αυξημένη αποδεικτική ισχύ.

Τελευταία επικαιροποίηση: 29/10/2019

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τα κράτη μέλη που είναι αρμόδια για τη διαχείριση ιστοσελίδων με εθνικό περιεχόμενο προβαίνουν αυτή τη στιγμή στην επικαιροποίηση μέρους του περιεχομένου αυτού του ιστότοπου για να το προσαρμόσουν στην αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Εάν στο περιεχόμενο του ιστοτόπου δεν λαμβάνεται ακόμη υπόψη η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου, πρόκειται για ακούσιο σφάλμα και θα γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις.